

ren i sig til Tvedragt, Uro og Misforstøelse i Folket, fordi det aldrig vil erkjende en Forsatning, — den vigtigste af alle Love, — som legalt givne, naar ikke Folket har givet sin Stemme dertil. Man vil aldrig kunne overbevise et Folk, der har en constitutionel Tanke, om, at det skulde være nødvendigt, at Rigsdagen med Regjeringen vedtager de allermindste Love, for at de skulle have Gyldighed, og at den vigtigste af alle Love skulde kunne vedtages, uden at man gaaer denne strengt constitutionelle Vej. Jeg veed meget vel, at Rigsdagen kan opgive sin Ret til at have en besluttende Myndighed med Hensyn til en saadan Lov; men det er et saare farligt Spil for en Rigsdag, som selv er kaldet tillive ad den legale, strengt constitutionelle Vej, ligesom at dræbe det Princip, hvorfra den er gaaet ud, og forlade dette for at slaae ind paa en ny, anden og farlig Vej, — farlig maaskee ikke i Dieblisset, men for Fremtiden. Dette maae vi vel betænke. Vi kunne offere saare Meget for at skabe Enighed; men jeg vil spørge den ærede Ordfører, der især har været Talsmand for Eftergivenheden, om man hidtil har høstet skønne Frugter af sin Eftergivenhed, om han ikke troer, at Rigsdagen maaskee havde staaet i nofsaa stor Anseelse og havt en ligesaa heldbringende Indflydelse, naar den havde valgt den Vej ikke i noget Hovedprincip at give efter af altsens Hensyn til ministerielle Duffer eller til Tidsforholdene og deslige; thi det er saare vanskeligt at have et Indblik i, hvad Fremtiden vil bringe — at bedømme, om denne saakaldte Enighed ikke vil føre til den største Tvedragt, naar den først skal til at virke. Vi befinde os i en Tid, i hvilken vi maaskee mindst af Alt skulde indlade os paa at slaae ind paa nye og ubetraadte farlige Veie. Den ærede Ordfører har selv mindet om, hvorledes det i Udlandet seer truende ud, og hvorledes selve den Tractat, der nylig er forelagt Rigsdagen, paaminder os derom. Men er det en Tid, i hvilken en Regjering skulde være istand til at slippe den Grundvold, hvorpaa den hidtil har staaet? Skulde det ikke være en Tid, i hvilken man netop maa puske sig en sand Samarbejden mellem Regjeringen og Folkerepræsentationen? Ordføreren: Jo,

gaaeste vist! Skulde det ikke være en Tid, i hvilken man netop paa det Allernødtigste maa lagttage de Former, der engang ere givne, fordi man maa være beredt paa snart at kræve store Offre, — Offre, der kunne blive større end de, vi tidligere bragte — Offre, som dengang fremkaldte den Forsatning, som vi have nydt i de sidste Aar? Hvorfor skulle vi opgive denne Grundvold? Hvad ville vi opnaae? Er den ærede Ordfører sikker paa, naar han har gjort det alleryderste Offer, det s. Ex. at stemme for det Gædringsforslag, der ikke blev taget tilbage, skøndt han opfordrede dertil i Mødet igaar, — er den ærede Ordfører da sikker paa, at vi faae en Forsatning, hvormed man kan arbejde? Det hjælper ikke, at der er en hvilkensomhelst Forsatning; den kan let nok skrives; men er den ærede Ordfører sikker paa, at Regjeringen ikke kan ville give os en saadan Forsatning, at han selv i det Dieblis, han seer den, vil sige: Det havde jeg ikke tænkt mig som muligt? Det er derfor, jeg endnu maa udtale det Haab, at vi kunne komme til Enighed, men kun til den Enighed, som opretholder Principet for Danmarks Forsatning, at vi maae komme til Enighed i det, der er Hovedsagen: at lette Indførelsen af en Fællesforsatning, saa at der ikke behøves altfor lang Tid, for at den kan kaldes tillive. Og, naar vi gjøre det, da have vi bevaret den Stilling, jeg gjentager det, som Rigsdagen i alle vigtige Sager ellers har indtaget. Den prøver da, den critiserer, den siger Ja eller den siger Nei, men den indlader sig ikke paa at gjøre positive Forslag, naar Regjeringen selv har taget en Sag som denne i sin Haand. Naar Regjeringen faaer overveiet, hvad der her er foresaaet, og naar den navnlig indseer Nødvendigheden af dog endelig engang at samarbejde med Rigsdagen, og naar Veien er banet paa den angivne Maade, da vil man kunne faae Fællesforsatningen vedtagen af Rigsdagen eller en Fællesforsamling paa en Tid, der ikke er synnerlig siernere end den, der vil medgaae, hvilket Forslag der end vedtages.

Ordføreren: Førend jeg gaaer videre, skylder jeg at meddele Rigsdagen, hvad jeg ikke kunde meddele igaar, nemlig Indholdet af den Skrivelse, som i sin Tid er kommen til